ՔԱՌԱՍՈՒՆՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ — ԻԶՄԻՐ ՇԱԲԱԹ Ի 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1884 — ԹՒ 1329

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ

ՀԱՏԸ 4 ՄԷԹԱԼԻՔ | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹՕՐԵՐԸ ԵՒ ՅԱՐԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | ՀԱՏԸ 4 ՄԷԹԱԼԻՔ

Յ. Գ. ՍԱՂԱՄՅԵԱՆ
Համարատու — Տնօրէն

ՏԱՐԵԳԻՆ ԿԱՆԽԻԿ
ԻԶՄԻՐ . . . Օսմ. ոսկի 1
ԴՈՒՐՍԸ . . . Մէջիտիէ 6
ՕՏԱՐ ԵՐԿԻՐ . Ֆրանք 25

ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՆ
5 գրուշ տողը Մէկ անգամ
2 գրուշ . . . . Երկու անգամ
60 փարա . . . Երեք անգամ

Գ. Գ. ՊԵՊԼԷՔԵԶԵՐԵԱՆ
Հիմնադիր

Ա. Կ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ, կը տնօրինէ բաժանորդագրութեան եւ ծանուցման վերաբերեալ բոլոր գործերը։ Շիշէճիէր Ճատտէսի Զինկըրլարա Ֆէրիխանէ

Որ եւ է գրութիւն, յօդուած կամ նամակ, որ ուղղուի ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ կը վերաբերի, տնօրէնին կը դրկուի։ Լեվի Խան Թիւ 17

ԻԶՄԻՐ ՉՈՐԵՔ. 31/12 ՆՈՅԵՄ. 1884

ՆԵՐՍԷՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Մահը վերջապէս կորզեց մեզմէ այս անգին կեանքը։ Վարժապետեան Ներսէս Սրբազան Արքեպիսկոպոս, սիրելի Պատրիարքն Հայոց Տաճկաստանի ոչ եւս է յերկիր։ Աւանդեց առ Աստուած իր անարատ հոգին, ի Պոլիս, Օրթագիւղ այն բնակարանին մէջ զոր Նորին Կայսերական Վեհափառութիւն Սուլթան Համիտ կայսրը պարգեւած էր առ Նորին Սրբութիւն։

Ներսէս Պատրիարք, ինչպէս յայտնի է ընթերցողաց, երկար ժամանակէ ի վեր հիւանդագին վիճակ մ'ունէր, և վերջերս բոլորովին անկողնոյ կը ծառայէր յուսահատ վիճակի մէջ։ Նորին Սրբութիւնը տառապեցնող հիւանդութիւնը, որ էր անցեալի կամ քաղցրամիզութիւն կոչուող ախտը, քանի մ'ամսէ ի վեր իր վերջին աստիճանին հասած էր, այնպէս որ Պոլսոյ ամենէ ճարտար բժիշկներն ինչպէս նաեւ պատեհութեամբ Պոլիս գտնուող ելրպացի ուրիշ անուանի բժիշկներ, իրենց բոլոր ջանքը թափելով հանդերձ չկրցան բժշկել զայն, ախտ մը՝ որ կը դիմադրէր գիտութեան բոլոր ստատարիցն ու օգնութեանց։ Ստոյգ է որ վերջին ատենները բաւական գոհացուցիչ ապաքինում մը կը տեսնուէր, ըստ Պոլսոյ լրագրաց, Նորին Սրբութեան անձին վրայ, որով մեծ ուրախութիւն կը պատճառէր ամբողջ Ազգին, սակայն այդ ապաքինումն ու առողջութիւնը վերըստանալու յոյսը ցնոր կամ երազ մ'էին որոյ Նորին Սրբութիւնը դարմանող բժիշկները չէին մատնակցեր բնականաբար, վասն զի գիտէին անտարակոյս թէ իրենց բոլոր գիտութիւնն ու տրհեռան անկարող էին կասեցնել մահուան հրեշտակը՝ որ տակաւ առ տակաւ կը մերձենար Նորին Սրբութեան մահճին։ Սրբազան հիւանդը մարեցաւ ճրագի մը նման որոյ իւղին մինչեւ վերջին կաթիլը կը սպառի։ Զինքը դարմանող սպասաւորք, ուրբաթ կէսօրին ատենները տեսնելով որ հիւանդն երբէք չկանչեր զիրենք, տարակուսանօք սենեակը կը մտնեն և մեռած կը գտնեն անկողնոյն մէջ։ Նոյն պահուն Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովն ալ ի նիստ գումարած Նորին Սրբութեան մէկ գրութիւնը կը կարդար, որով Նա վերջնականապէս կը հրաժարէր Պատրիարքութենէ։

Նորին Սրբութեան մահուան այս տխուր լուրն յանկարծ կը տարածի բոլոր մայրաքաղքին և ապա դաւառաց մէջ, լուր մը՝ որ ոչ միայն Հայ ազգին այլ Պատուխեան ամէն հասարակութեանց և ազգաց տխրութիւն և ցաւ կը պատճառէ, վասն զի Ներսէս Պատրիարք ամէն տեղ շահած էր հանրային յարգանք, պատկառանք և համակրութիւն։ Իր գործերն ու կառավարելու եղանակը զինքն ամենուն սիրելի և յարգելի ըրած էին, Իր անձնական իրաւիւնն ու անկեղծութիւնը մեծ յարգի ու պատուոյ արժանացուցած էին զինքը կառավարութեան և Վեհապետին մօտ։

Ներսէս Վարժապետեան ծնած է 1837ին, Պոլսոյ Խասգիւղի մէջ։ Որդին էր նոյն գիւղի դպրոցի դաստատուին։ Ներսէս իր երիտասարդ հասակին մէջ մեծ յանկութիւն ու յատկութիւն կը ցուցնէր եկեղեցական կարգին և մեծ միտում ունէր կրօնական ասպարէզին։ Դիւղին դպրոցը մնալով, մեծ աշխատութեամբ և ժրաջանութեամբ ուսման պարապեցաւ և մեծամեծ յառաջդիմութիւններ ըրաւ զորս կը պարտաւորի իր բնական հանճարամտութեան։ Երբ ուսումը լրացնելով դպրոցէն ելաւ, Անդրիանուպոլիս գնաց և տեղւոյն Առաջնորդ Արիստակէս Արքեպիսկոպոսէն սարկաւագ և ապա վարդապետ ձեռնադրուեցաւ։

Զէյթունի խռովութեանց ժամանակ, Ներսէս վարդապետ Վարժապետեան Կիլիկիա ղրկուող յանձնաժողովոյ անդամ՝ ընտրուեցաւ։ Ներսէս երբ հասաւ Կիլիկիա, դիտցաւ հանդարտութիւնն ու խաղաղութիւնը վերահաստատել իր ճարտար և միանդամայն քաղցր բնաւորութեամբ։ Այս առթիւ և ի վարձատրութիւն իր այս մեծ աշխատանաց եպիսկոպոս ձեռնադրուեցաւ Սիսի Կաթողիկոսին կողմանէ։

Դէորդ Դ. Կաթողիկոսի ընտրութեան ժամանակ Ներսէս Եպիսկոպոս Վարժապետեան Տաճկաստանի Հայոց կողմանէ պատուիրակ ղրկուեցաւ յէջմիածին։ Այս փափուկ պաշտօնը ևս մեծ յաջողութեամբ կատարեց զինքն ընտրողաց վստահութեան համեմատ։ Ներսէս ոչ միայն օգնեց և դիւրացուց Կաթողիկոսի ընտրութիւնն այլ նաեւ Թուրքիոյ Հայոցս շահերը պաշտպանեց Պոլսոյ ոմանց յօդուածոց դէմ։ Այս գործոյ մէջ ցուցած յաջողութեամբ ու իմաստութեամբ Ռուսիոյ կառավարութեան բարեկամութիւնը շահեցաւ զոր կը պահէր մինչեւ իր թանկագին կեանց վախճանը։

Այս թուականէս կը սկսի ահա Ներսէսի քաղաքագիտի համբաւն որ ոչ միայն չհերքուեցաւ և չնսեմացաւ որեւէ պարագայի մէջ, այլ ծաւեւ կրկնակի հաստատուեցաւ և հանրացաւ։

Երբ Դէորդ Դ. կաթողիկոսական գահն ելաւ, Էջմիածնի մայր Աթոռոյ եպիսկոպոսութեան աստիճան տուաւ Ներսէս Վարժապետեան, որ երբ վերադարձաւ Էջմիածնէ Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ դրկուեցաւ։

Վերջապէս 1874ին Պոլսոյ Պատրիարք ընտրուեցաւ ի յաջորդութիւն Խրիմեան Հայրիկի։ Այն ժամանակ տակաւին 37 տարեկան էր, պարագայ մը՝ որ նշանակութեան արժանի է և մեծ կարեւորութիւն ունի, երբ ի մտի բերենք թէ այս երիտասարդ հասակին մէջ մեծ պատասխանատուութիւն մը կը ստանձնէր թէ ամբողջ Տաճկաստանի Հայոց առջեւ՝ որոց դլուխ կը կոչուէր և թէ Օսմանեան կայսերական կառավարութեան առջեւ՝ որոյ բարձը պաշտօնէից շարքին մէջ կը դասաւորուէր։

Իր տասնամեայ պատրիարքական ծանր և բազմազբաղ պաշտօնավարութեան մէջ երբէք չդայթեցաւ և բնաւ սխալ քայլ մը չառաւ Նորին Սրբութիւնը, հակառակ ոմանց ենթադրութեանց՝ որոց յայտնի կամքդատնի թշնամութիւններ ըլլալն ամենուքս գիտէր։

Աւելորդ է երկարօրէն բացատրել թէ որքան սիրելի էր ամբողջ Հայոց համար, թէ որքան սէր ու յարգանք, համակրանք ու պատկառանք ներշնչած էր չորս միլիոն ժողովրդեան մէջ, թէ այս ժողովուրդն որքան փոխադարձ խորին անձնուիրութիւն կը ցուցնէր առ Նորին Սրբութիւն, վասնզի Նա իրեն սիրելի և յատկութիւն ըրած էր պատուաւորութիւնն ու պարկեշտութիւնը, բարուց ու վարուց անարատութիւնն ու որբութիւնը, պարտաւորութեանց խղճահար կերպով գործադրութիւնն ու օրինաւորութիւնը։ Բոլոր այս առաքինութեանց իբր պսակ՝ կը փայլէր իր տաղանդն որքան եկեղեցականութեան նոյնքան ևս քաղաքագիտութեան մէջ, կը փայլէր իր տաղանդը վարչական ընդունակութեանց և յատկութեանց մէջ, որք իրաւամբ գընահատուեցան՝ ոչ միայն հայ ժողովուրդէն, ոչ միայն ազգային ժողովներէն, հապա նաեւ օսմանեան կայսերական կառավարութեան, Վեհափառ Սուլթանին և նոյնիսկ օտար մեծ տէրութեանց ներկայացուցիչներու կողմանէ։

Կայսերական կառավարութիւնը կը յարգէր և կը գնահատէր զնա՝ իր ազատ և ուղիղ բնաւորութեան համար։ Ամեն պարագայի մէջ կորովութեամբ և արիութեամբ կը պաշտպանէր ազգային շահերը։ Վ.Ե.Հ. կայսրն ու կայսերական կառավարութիւնը միշտ սիրով կը ընդունէին Անոր առաջարկութեանց, տպերսանաց և ամեն խնդրոց, վասն զի լաւ ճանչած էին Նորա անկեղծ սիրտը, և ահա ճիշտ ասոր համար էր որ միշտ կը մերժուէին Նորա հրաժարականները, զորս կը մատուցանէր իր առողջական վիճակին յառութեան համար և զորս այնքան չարամտութեամբ կը մեկնէին ոմանք։

Իրաց այս վիճակին մէջ հայ ազգն ամենամեծ կորուստ մը կրնէ, և անկարելի է որ մօտ ապագայ մը կարենայ դարմանել այս կորուստն և մոռիթարել զԱզգը։ Հարուածն ուժգին է ամենայնի համար, ուժգին և քստերևոյթին տեսողական մանաւանդ, վասնզի ողբացեալն թափուր թողած տեղն իրեն արժանի յաջորդ մ'ունենալու համար թերեւս երկար ատեն պիտի սպասէ։

Ցաւալի են ամենու այն զանազան պատասխանները որք տեղի ունեցան Գէորգ Դ. Կաթողիկոսի մահուընէ ետև, և որք յանդեցան զներսէս Պատրիարք Կաթողիկոս ընտրելու, ընտրութիւն՝ որու այնքան անդրդուելի կերպով ընդդիմացաւ Նա, մինչ զի Ռուսաց կայսրը ստիպուեցաւ լուծել Նորին Սրբութեան հրաժարականն ընդունելու պարտաւորելով։ Այս հրաժարման դիտաւոր պատճառներէն մին ևս, ինչպէս ծանօթ է հասարակութեան, դարձեալ իր հիւանդութիւնն էր, որոյ անհերքելի ապացոյց մը կրնայ հանդիսանալ իր ողբալի մահը։ Ոչ նուազ ճշմարտութիւն և ապացոյց մ'է նաև իր բարձր արժանեաց, այն կէտը՝ թէ 47 տարեկան հասակին ընտրուեցաւ Կաթողիկոս, այսինքն յաջորդ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին, Ծայրագոյն Պատրիարք և Հովուապետ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ։

Ուստի, եթէ անագորոյն մահը խլեց այսօր մեզմէ մեր ամենասիրելի Պատրիարքը, իր վերջին շունչէն քանի մը վայրկեան առաջ կրնար ըսել ամենայն պարծանօք թէ Ինք կրցաւ իր ամբողջ անպարէզն ընթանալ և փառաց դագաթն հասնիլ այնպիսի տարիքի մը մէջ որ կրնայ մարդկային կենաց շրջանին տակաւին կէսը նկատուիլ։

Այսպիսի տարիքի մը մէջ հետզհետէ փառաց և աստիճանի վերջին կէտն հասնելու համար ճշմարիտ արժանիքն ու ճշմարիտ տաղանդն են որ կը յաջողին և ոչ թէ ծածուկ հնարագիտութիւնք, հնարագրութիւնք և պաշտօնին մէջ թերութիւնք ու կեղծիք, զորս վերադրեցին Նորին Սրբութեան այնպիսի անձինք՝ որք իրենց բռնած ճանրան Նորա վերադրելով կուզէին ծածկել։

Անցնինք սակայն այդ կէտը, որու վրայ որքան խօսինք այս րոպէիս, նոյնքան աւելի վիշտ պիտի առթենք ընթերցողին։

Եթէ մէկ կողմանէ մարդուն կարուստը կ'ողբանք իր պարկեշտութեան, ընտիր բնաւորութեան և վերջապէս երիտասարդութեանն համար, միւս կողմանէ պատրիարքին կորուստը կարտասուենք իր օրինասիրութեան, քաղաքագիտութեան և վարչական ընդունակութեանցն ու հաղագիտայատկութեանցն համար։ Եւ եթէ Պատրիարքական աթոռին երանելոյն արժանի մէկն իսկ յաջորդէ, չպիտի կրնանք երբէք մոռնալ թէ Ներսէս Վարժապետեան, Արքեպիսկոպոսն Անիի, Պոլսոյ պատրիարքական գահն ելնելով նոր դարագլուխ մը բացաւ Պատրիարքարանին և հայ ժողովրդեան համար։

Պատրիարքարանին համար, վասնզի Նորա գահակալութեամբ միան կրցաւ տեսնել որ Մեծ եպարդոսներ, նախարարներ, կայսերական թիկնապահներ, դեսպաններ և իշխաններ ոտք կը դնեն իր սեմոյ վրայ։ Հայ ժողովրդեան համար, վասնզի Նորա պատրիարքութեամբ միայն կրցաւ տեսնել թէ՝ օտար ժողովուրդներ և օտար մամուլն հասկցան որ հայ ժողովուրդը կայ ի Տաճկաստան, որ գործունեայ ու հանճարեղ տարր մ'է և օսմանեան բարեխնամ կառավարութեան և օգոստափառ վեհապետին հնազանդ և սիրելի հպատակայ մէկ մասը կը կազմէ, թէ՝ իր վերբերական կառավարութիւնն ու Նորա Վեհապետը պատուեցին և մեծարեցին, անցեալն մէկ անմոռան կերպով, իր Պատրիարքն և Անով՝ աւելի սիրեցին հայ ժողովուրդը, թէ Նորա գահակալութենէն սկսեալ օրըստօրէ բազմացաւ կառավարութեան մօտ հայ պաշտօնատարաց թիւը, թէ՝ ազգային ժողովներն ու խորհուրդներն հետզհետէ սկսան բարւոքիլ, վարչութիւնն սկսաւ աւելի գործունէութիւն ստանալ, ազգային ընկերութիւնք ստուարեցան, միացան և սկսան կրթութիւն ու մշակութային լոյս տարածել շատ դաւառներու մէջ, թէ՝ դաւառներէ ի կեդրոն տեղացած անթիւ ու անհամար գանգատներն ու հարստահարութեանց և կեղեքմանց համար հասած տրտունջ, ողբ ու կոծ սկսան տակաւ առ տակաւ նուազիլ, թէ՝ հայ մամուլն սկսաւ ազդ. գործոց քննադատութեանց մէջ աղնտութիւն ստանալ։ Վերջապէս բոլոր այս բարեփոխութիւնք, բարւոքմունք և յառաջդիմութիւնք սկիզբ առին և կատարուեցան Ողբացեալն պատրիարքութեան շրջանին մէջ և բնականաբար Նորա ջանիւքն ու աշխատութեամբ։ Ուստի անժխտելի է թէ Ներսէսի Պատրիարքութիւնը նոր դարագլուխ մը բացաւ հայ ժողովուրդին համար։

Իսկ ինչ եղաւ կամ թէ ինչ պիտի ըլլայ Ազգին համար Նորա ողբալի մահը. — դուշակելը դժուար չէ, մանաւանդ ներկայինս համար, ուր ազգային մեծամեծ խնդիրներ առկախ վիճակի մը մէջ կը մնան, վիճակ մ'՝ որ գոյացաւ ճիշդ Նորին Սրբութեան վերահաս հիւանդութենէն։ Հոս պատշաճ չէ սակայն խնդիրներու վրայ խօսիլ, քանի որ այս վայրկենիս տակաւին Նորին Սրբութեան տաք աճիւններուն առջեւ կ'արտասուէ ամբողջ Ազգը, վերջ տանք ուրեմն մեր այս տողերուն օրհնելով Նորա սրբազան յիշատակն քան բանին

ՅԻՇԱՏԱԿՆ ԱՐԴԱՐՈՑ
ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՄԲ ԵՂԻՑԻ

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս, 24 Հոկ. 1884

Ազնիւ բարեկամ

Ամեն նիւթ կը հալի, կ'ապականի և եթէ ոչ բոլորովին կ'ոչնչանայ՝ գէթ ուրիշ իրի մը կը փոխուի։ Փայտը փտելով հողի կը վերածուի, երկաթը կը ժանգոտի, ջուրը գոլորշի կը լինի, հեղուկ մարմինները կը պնդանան և նոյն իսկ մարդուս մարմինը հետզհետէ կը վատուժնայ, կը վատի, կը ծերի և հող կը դառնայ։ Ցայտնի է որ անոր մտաւորական և բարոյական կարողութիւններն ևս՝ ինչպէս իր հասակին հետ կ'աճին կը զարգանան նոյնպէս և ասոր մարմնոյն հետ կը ստկարանան և հետզհետէ ամլութեան կը դատապարտուին ; այնպէս որ ինչպէս առողջ մարմնոյ մէջ առողջ միտք կրնայ բնուիլ, նոյնպէս և երիտասարդ մարմնոյ մէջ զգայուն սիրտ և զօրաւոր կամք կրնայ կարծուիլ։

Այս բնական և ընդհանուր օրէնքը որքան ալ անխուսելի լինի զարմանալի է որ մեր մէջ ինչքան բուռն և զգալի նոյնքան վաղահաս կերպով կը ներդործէ, ըստ որում եթէ պահ մը մեր ակնարկը անցեալին վրայ սևեռենք՝ կը տեսնենք որ այն տաղանդներ որոնք երբեմն փայլած են հայ գրական ասպարէզի վրայ և երբեմն իմաստասիրաց կայծերով հայ ազգը լուսաւորելու և փրկելու բերկրալի յոյսը տուած են, այժմ բոլորովին նսեմացած են. այն ճարտար և ազատ գրիչներ՝ որոնք երբեմն ազգին մէջ տիրած մթին խաւարը փարատելու, զայն լրենց երիտասարդ սրտին մէջ տրոփած խանդով և աւիւնով ոգևորելու և հրաւառելու, և տղատութեան սէրը հոն արձարձելու զօրեղի և նուիրական պաշտօնն ստանձնած են՝ այժմ կամ ստրկացած կամ անդործութեան մատնուած են. վերջապէս այն բարոյախօսներ՝ որոնք երբեմն հայ ժողովրդեան մէջ տիրած ամեն դէսուդ և վատ սովորութիւն ու բարք ջնջել ճգնած և ուղղութիւն, արդարութիւն և ամեն վեհ առաքինութիւններ քարոզած են մեծաձայն՝ այժմ կամ լռութեան դատապարտուած են կամ իրենց նախորդ քարոզութիւններու ներհակ ուղղութեան մէջ սկսած են հետևիլ, և այս՝ ոչ թէ բանիւ՝ այլ գործով։

Հարկ չէ այս մասին երկար օրինակներ՝ մէջ բերել, մանաւանդ թէ դուք Իզմիրցիք, աւելի իրական փորձեր ունիք ձեր մէջ, անշա՛տ չէք մոռցած թէ այնմ՞ոլինը որ երբեմն հայութեան մէջ անոյշ հոտեր կը բուրէր՝ ոմանց համակրութիւնը առ ինքն գրաւելով և շատերն ալ զմայլեցնելով, այն Մոլինը կը սեմատակուին թարմ վիճակի մէջ մէկ կը խամրի և միմիայն ումպէտ և ապաշնորհ կոճ մը կը թողու, որ 1873ին գաւառիդ մէջ պատուանդան կը լինի խմբակի մը՝ ազգ. Սահմանադրութեան դէմ պետական հարուած մը նիւթելու համար։ Մը ազգի գրագէտ ունեցած է այսքան բարոյականութիւն։

Նոյնպէս կը տեսնէք բնականաբար Վրոյ մը, որ աւելի մեծ հռչակ ունի ազգային շրջանի մէջ և կարևոր պաշտօններ ուսի և պարտաւորութիւններ, անուն փոխելով կը փոխէ նաև սկզբունք կարծիք, համոզում և ուղղութիւն, ուստի ոչ միայն ինչ որ պաշտպանած է երբեմն կարհամարհէ և կանդոնէ, այլև այն անձերը զոր դեռ քիչ առաջ խստիւ դատապարտած է իրը պաշտելի էակներ կը դաւանի և ամենայն վստահութեամբ անոնց գիրկը կը նետուի՝ իր առաջադրեալ նպատակին հասնելու մը։ ասօք օգնութիւն և աջակցութիւն ստանալու յաղողութեան առթիւ համայն ազգը դատադիր գնաց, սարսուռ, նենգաւոր ևայլն կը կոչէ, կարծես չբաւականանար ուստի անդամ մը ևս բնական օրինաց անչեղի շրջանին ներքորդութեան ներքև թերևս՝ ընդունիլ կանուանէ ազգին այն մասը որ հայութեան ամենէն գործն և արդիւնաւոր տարրը կը կազմէ։

Եւ ինչ պատճառ ունի Պ. Շահնազարեանցի Պոլսեցի հայերը թեթև են, թեթև, դոչելու. պատճառը արդէն կը բացատրէ ինք, այս է Հաճնոյ խնդիրը. բայց այս խնդրոյն հետ ամեն Պոլսեցի առընչութիւն ունի. — ոչ. Սրբոյ Երևան հանեց զայն առաջին անդամ. մի քանի թերթեր արձագանք եղան. ուրիշներ. չափազանցութեան պատրուակաւ՝ աշխատեցան միանգամայն սուտի հանել, արդարացնել բռնի ամուսնութեան հեղինակներն, թէև ասոնց ամեն յուզման և շարժման բուն նպատակը ուրիշ Սրբոյը նշանակել էր, քան թէ երաւունք մը պաշտպանել։ Ինչ որ ալ ըլլայ, ենթադրենք պահ մը թէ Հաճնոյ բռնի ամուսնութեան խնդիրը սուտ ըլլայ, ընդունինք պահ մը որ Սրբոյ թղթակցի մը չարամտութեան կամ խարեբայութեան զոհ գացած ըլլայ, միթէ ասոր համար կարելի է թերթ անուանել նոյն թերթը. նեղելի է միթէ ոչ միայն Սրբոյի խմբագրութիւնը, հապա նաև բոլոր Պոլսեցի հայերը թեթև են, թեթև դոչել։

Ո՞վ է թեթևը. անոնք՝ որ խնդիր մը սուտ կամ իրաւացի, կը հրատարակեն թղթակցի մը վստահելով, թէ այն՝ որ առանց ամենաչնչին փաստ մ'իսկ մէջ բերելու՝ զայն ցոյց կուտայ. անոնք, որ արդարութիւն հայցող հօր մը կը ըսուիթան իրենց աջակցութիւնը չնորհել, թէ այն՝ որ սոսկ վրէժ մը լուծած լինելու համար խնդրոյն չփոթ վիճակին մէջ իր գդակը կընետէ վայրաբանօրէն։ Ո՞վ է թեթևը. — Պոլսեցի հայը, որ լռութիւն կը պահէ խնդրոյ մը վրայ երբ քննութեան ներքև է, թէ այն՝ որ առանց այս քննութեան վախճանը սպասելու, կ'արձակէ իր վճիռը և այս ամենը միանգամայն մի միայն մամնաւոր մը արհամարհելու անզուսպ փափաքին մէջ՝ չվարանիր անդոնել նաև հանրութիւնը։

Ցայտնի է որ այսպիսի արհամարհական անուններ, այսպիսի նախատական մակդիրներ սովորաբար ռամիկ պառաւներու յատուկ են, որոնք տեսակ մ'ինքնահաւանութեամբ հեշտ աչօք չեն նայիր երբէք օտարը. և եթէ Շահնազարի լեզուն ձեր քաղքի պառաւանց կը վերաբերի, մի կարծէք թէ մերայինք նուազ թշնամական ոճ մը կը գործածեն ձեզ նկատմամբ. բայց ինչ որ ներելի է պառաւին՝ տղէտին, ռամիկին, կրնայ նաև ներելի լինիլ գրագէտին, հրապարակագրին, խմբագրին և դասախօսին։ Թողունք որ անպատշաճ է և անվայել միևնոյն լեզուն, այլ ամենէն զարմանալի կէտը սա է որ Շահնազար կը հեգնէ, կը թշնամանէ Ազգին այն մասը, որ առանց մնապարծութեան կարելի է ըսել թէ ամենէն աւելի գոլութեան արժանի է իր ազգային եռանդին և ջանքին համար։ Արդարև Պոլսեցի ազգայնոց գործերը շատ են ազգային ասպարէզի վրայ. այսօր հայութիւնը շատ բան պարտաւոր է անոնց, ըստ որում ինչ որ կատարուեցաւ ազգային շրջանի մէջ այս վերջին ժամանակներս՝ մեծագոյն մասամբ Պոլսեցւոց ձեռնածութեամբն եղած է. ազգ. Սահմանադրութիւն, ազգ. կազմակերպութիւն, լուսաւորութիւն, դպրոցներ, քիչ շատ օրինաւոր ուսուցիչներ, բանիբուն վարդապետներ ևայլն ևայլն ամեն ինչ Պոլսեցին յօրինեց, կազմեց, պատրաստեց և այնքան արդիւնք յառաջ բերաւ՝ որքան ներեցին իր միջոցներն ու պարագաները։ Մինչդեռ անպատշաճ չէ հարցնել Սրբոյն Մ՞ոլ թէ ինչ բրաւ սոյն միջոցիս Իզմիրի հայութիւնը ընդհանուր ազգութեան նկատմամբ. ինչ բրաւ իր ընարելին, ինչ բրաւ իր պատ. խմբագիրը. ո՞ր են անոր պարտաստած ուսուցիչներն. ո՞ր է անոր կրթած երիտասարդութիւնը, ո՞ր են անոր դատարակած ազգանուէր մայրերը, միրոյպէս ո՞ր և որո՞նք են իր դործերը վերջասնամեայ շրջանի մէջ։ Իզմիր ունէր և ունի դործելու և աշխատելու բիւր միջոցներ, ամեն ազմուկէ ազատ և մեկուսի դիրքով մէջ՝ նախանձելի վիճակ մը, քաղաքակիրթ մթնոլորտի մը մէջ՝ շարժելու կրկնակի պարտաւորութիւն մը, և վերջապէս թէ նիւթական և թէ բարոյական տեսակէտով՝ այնպիսի քանիր տարիներ որոնց կարի կարօտ էր Ազգը. բայց ա՜ւաղ, անոնք որ Ազգին այդ յառաջադէմ գունդը վարելու պաշտօնը ստանձնած են՝ չգիտցան այդ ամեն տարրները արդիւնաւորել, չուզեցին ազգային ընդհանուր դործին և աշխատութեան ձեռնասու դանուիլ, ուստի այսօր Զմիւռնիոյ ազգայինք և ոչ իսկ կրնան մեղ ցոյց տալ այնքան գործ, որքան կատարած է Միացեալ Ընկերութիւն մը սոսկ մէկ գաւառի մէջ։ Եւ ա՜ւաղ, բիւր ա՜ւաղ, որ երկարատև շրջանի մը մերկութիւնը և ամլութիւնը սքողելու, և հանդիսատեսներու ուշն հեռուն տանելու համար՝ տակաւին կը դտնուին այնպիսիներ, ոմանք ծագրածութիւններով և կատակներով կը ճգնին զանոնք զուարճացնել և Պոլսեցին հեգնելով՝ իրենց քաղաքակիցներուն ճանաչողութիւնը կը բարձրանի։ Իսկ եթէ չը-կարենան իրենց պաշտելին ներկայել իրը ասուած մը, որ լոյս կը սփռէ իր հայհոյիչ և չարամիտ հակառակորդներուն վրայ՝ այն ատեն կ'աշխատին վար առնուլ վեհ ոգի մը այն եղերէն, որ իրեն նման անբասիր և ջինջ էակներն միայն կրնան պանալ, թէև պիղծ ձեռքեր և դաւագիր մատներ չեն կրնար հպիլ անոր, ըստ որում ինչ որ սուրբ ստեղծած է Նախախնամութիւնը՝ սուրբ է այն, և սուրբ պիտի մնայ յաւիտեան։

Արդարև ինչ արդիւնք ունեցան այն ամեն հրատարակութիւնները, որով մայիս 9ի բնաբրութեան առթիւ՝ մեծամեծ մեքենայութիւններու և նենգութիւններու իրը հեղինակ ցոյց կը արուէր Ներսէս սրբազան. ինչ շահեցաւ Սրբոյն Մ՞ոլ, որ այնպէս ցոյց կուտար թէ Նորին Սրբազնութիւնը աշխարհ կը դրդռէ կաթողիկոսական դահը բարձրանալու համար. ուստի չ'հաւատալ կը կեղծէր հրաժարականներու, և հրաժարականը Ներսէս սրբազանի յատուկ քաղաքական դիւան է կը պատրաստ. ոչ ապաքէն ընդհանուր ազգին նողկանքն ու արհամարհանքն՝ հրաւիրեց նա իր վրայ քանի որ վերջապէս յայտնուեցաւ թէ ապաղոք և անագորոյն ախտ մը չներէր Նորին Սրբազնութեան ոչ կաթողիկոս լինիլ, ոչ ալ Պատրիարքութեան պաշտօնը շարունակել, և ուստի հաստատուեցաւ թէ այն պժգալի տարրը զոր կը դծէր Մեծ. Մամուրեան պատմութեան աւանդելու համար, իր սրտի և ոգւոյն ճշդրիտ բուսուերագիրն էին։ Թող հրճուին ուրեմն այժմ, թող խայտան ամեն անոնք՝ որ չէին կրնար հիւանդ Պատրիարքի մը ներկայութիւնը տանիլ ազգային շրջանակի մէջ, վասն զի փչէն պիտի ընդունուի անշուշտ Ամեն. Ներսէս Սրբազանի հրաժարագիրը թէ բարեխնամ Տէրութենէն և թէ Ազգ. ժողովէն, և Նորին Սրբազնութիւնը պիտի երթայ խնամել իր տառապեալ մարմինը։ Ուստի պիտի մնայ ընարել Տեղապահ կամ Պատրիարք մը, որ եթէ կայտառ ոմն լինի՝ բնականաբար անոնք որ Բաքոսի պէս թալկահար դիակներու շուրջը չենք սիրեր պարել կը դոչէին անպատկառ՝ Նորընծայ Սրբազանին առջև չեն մերժեր պարել առոյդ և թեթևասան, եթէ իրենց փափաքածն ըլլայ։

ՍՈՒՐԻՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԼՈՒՐԵՐը

Բարիզ 5 Նոյ.— Հինդ հազար հոգիէ բաղկացեալ դօրախումբ մը պիտի ղրկուի Թոնքին։

—

Բարիզ 6 Նոյ. — Առողջապահական վերատեսուչ տոքթոր Ֆովէլ մեռաւ այս գիշեր։

—

Պրուսել 5 Նոյ. — Պ. Պարթոլէյնոտը Ֆոսբլայը Պելճիական դեսպան կոչուեցաւ։

—

Պէրլին 5 Նոյ.— Կիլիամ կայսրը բոլորովին ապաքինեցաւ վերջին երեսնանկութենէ մ'առաջ եկած ցաւէն։ Այս անկումն ահնչան էր սակայն։

—

Նիու-Եորք 5 Նոյ.— Վ. Օրլոն և Նիու Եորք Հերալտ լրագիրք կը հարցնեն թէ Պ. Գլիվլենտ Միացեալ Նահանգաց նախագահ պիտի ընտրուի։

—

Լոնտոն 5 Նոյ.— Նիու Եորքէն կը հեռագրեն առ Թայմս թէ Պ. Գլիվլենտի ընտրութիւնն հաւանական կը թուի։

—

Նիու Եորք 5 Նոյ.— Պ. Պլէնի ընտրութիւնն սասդ կերեի։

—

Նիու Եորք 5 Նոյ.— Նախագահական ընտրութեան արդիւնքները առաջին երկրայելի են. իրաքանչիւր կուսակցութիւն յաղթական ասրած ըլլալ կը կարծէ։

—

Նիու Եորք 6 Նոյ — Պ. Գլիվլենտի նախագահութեան ընտրութիւնն հաւանական կը դառնայ։

—

Ռիմինք 6 Նոյ.— Պեռական խորհրդոյ նախագահ Պ Թրիքուբի երեսփոխանական խորհրդարանը բացաւ այս օր յանուն թագաւորին։ Խորհրդարանական աշխատութիւնք դալ շաբթու պիտի սկսին։

—

Լոնտոն 6 Նոյ. — Թղթատարական դործոց նախարար Պ. Ֆաուչէթ մեռաւ այսօր։

—

Լոնտոն 6 Նոյ.— Լորտ Նորթպրուք հոս հասաւ։ Նախարարական արտասովոր նիստ մը տեղի ունեցաւ ուր լորտ Նորթպրուք իր տեղեկագիրը ներկայացուց և բերանացի բացատրութիւններ տուաւ իր պաշտօնին վրայ։

Շատ լրագիրներ կը հաստատեն թէ հասարակաց կարծիքն երկիւղի մէջ է թէ այդ տեղեկագիրն ընդհանուր գոհացում չը պիտի տայ։

Լորտ Նորթպրուք հերքեց այն գրոյցը թէ Բարիզէն անցած ժամանակ տեսակցութիւն մը ունեցած ըլլայ Պ. Ժիւլ Ֆէրրիի հետ։

—

Գահիրէ 5 Նոյ.— Խարթումէն հասած մանրամասն հեռագիրներ կը հաստատեն տպստամբաց և Կորտոն զօրավարին միջև տեղի ունեցած կռիւը։ Ապստամբ խումբերու թիւը 25,000 էր։ Ապստամբաց հրամանատարն հրաւիրեց Կորտոն զօրավարին անձնատուր ըլլալ, բայց Կորտոն մերժելով ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ որ տևեց ութ ժամ։ Ապստամբաց կորուստները խիստ շատ են։ Ասոնց հրամանատարն ստիպուեցաւ ետ քաշուիլ և կը հաւատան թէ յայտարարած է որ երկու ամիսն առաջ յարձակման չըլլայ։

—

Գահիրէ 6 Նոյ. — Զօրապետ Լորտ Վոլսլի Տոնկոլա հասաւ։ Միւտիրին արտայայտեց անպիսական կառավարութեան իրեն նկատմամբ ունեցած գոհունակութիւնն իր ընթացքին համար և Սէր Միշէլի ու Սէր Ժորժի պատուոյ ատաձանները տուաւ անոր։

—

Պէրլին 5 Նոյ. — Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ Գոնկոյի Գոնգիլբանի ամայոս 1ին պիտի դումարի։

—

Նիու Եորք 7 Նոյ.— Պ. Գլիվլենտի նախագահութեան ընտրութիւնը կը հաստատուի։

—

Բարիզ 8 Նոյ.— Երկկ կէս գիշերէն իվեր Բարիզի մէջ 27 հոգի քոլերայէ բռնուեցան, որոց 7ը մեռան։

—

Նանթ 7 Նոյ.— Այսօր 3 հոգի մեռան քոլերայէն։

«Թարիզ» լրագիրը բարենորոգութեանց վրայ խօսելով կը հաստատէ թէ, կայսերական կառավարութիւնն այս ժամուս զբաղած է մեծամեծ բարեփոխութիւններ ընելու նախարարութեանց և Բարձրագոյն Դրան վարչութեանց մէջ։

—

Գանձային դործոց նախարարն ստիպողական հրամաններ ղրկած է բոլոր գաւառաց կուսակալներուն, որպէսզի մինչև Նոյեմբերի վերջը կարենան 200,000 ոսկւոյ դումար մը զեռեղել օսմանեան կայսերական դրամատունը։ Այս դումարը պիտի տրուի ի հաշիւ պատերազմական տուղանաց Ռուսիոյ։

—

Կը ծանուցանեն թէ, կըսէ Լէոբէս անցեալ հինդշաբթի օր օսմանեան տապատատանաւ մ'ընկղմեր է Ամեծովու մուտքին մէջ։ Նաւն ածուխ բեռնաւորեալ էր և իր մէջն ունէր, նաւատար և ճանրորդ, 23 հոգի։ Շատը կին, որք բոլորն ալ կորուեր են։

—

Փիսան կ'իմացուցեն թէ, ուրբաթ օր ուժգին երկրաշարժ մը պատահեր է հոն։

—

Տասնորդական և ոչխարի տրոց տնօրէնի պաշտօնը ջնջուած է Ֆոսվոյի վիլայէթին մէջ։ Այս ջնջումը պիտի վճռուի նաև միւս գաւառաց մէջ ևս, ի բաց առեալ Խզմիրի և Սալանիկի գաւառները, ուր այդ պաշտօնն ստոյգ կարևորութիւն մը ունի։

Ներքին գործոց նախարարը շրջաբերական մը կ'իմացուցնէ գաւառաց կուսակալներուն թէ վերջերս հրատարակուած կայսերական Իրատէի մը մը հրամանին համեմատ, այսուհետև արգիլեալ է որ և է չինք կառուցանել արքունեաց վերաբերեալ գեղիներու վրայ, այլ՝ եթէ չինելու համար յատկապէս կայսերական Իրատէ չնորհուի։ Հետևաբար հրաւիրեալ են կուսակալը խիստ հսկողութիւն ընել այս մասին։

—

Մօտերս պիտի հրատարակուի արտպարանաց վերաբերեալ նոր կանոնադրութիւն մը։

—

Պալբէկիի մէջ հրդեհ ծագելով այրուէր են 31 խանութ մէկ մզկիթ և երկու խան։

—

Պատերազմական գործոց նախարարը շրջաբերական մ'ուղղած է գաւառաց կուսակալներուն, որով կը պատուիրէ թէ բոլոր ժանդարմայի հրամանատարք այսուհետև ոչ թէ որ դրամական երաշխաւորութիւն տան։

—

Ներքին գործոց նախարարութեան մէկ շրջաբերականը կը հաստատէ թէ քաղաքապետական ժողովոյ նախագահներն ու ժողովականները զերծ են այն արգելքէն՝ որ դրուած է Պեռութեան պաշտօնատարաց, գաւառաց և վարչական ժողովոյ անդամոց վրայ ի մասին մասնակցութեան տասնորդական տրոց ամբողջի։

ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Կառավարութեան Դուռն հաստատ լրոյ համեմատ, Վսեմ. Կաբինետին, որ դաւառին մէջ չրջագայութեան ելած է, Դուշատայէն հասեր է ի Պատուրում։

—

Շաբաթ օր քսաներկու հատաւ Այտընի նախորդ Մութէսարրիֆ Զիվէր փաշա, և անոր դնաց իր նոր պաշտօնատեղին Աքրա։

—

Թիւրքիոյ թաղի դեղագործները, իր արհեստէն զատ նաեւ բժշկութիւն ընելն ալ խմացուելով ի դատ կը կոչուի ձեռնհասվարչութեան կողմէ, և 2 ոսկի տուգանքի դատապարտուելէ ետեւ, երաշխաւորութեան տակ կ'առնուի այլ ևս բժշկութիւն չընելու համար։

Առանց վկայագրի, մանաւանդ համբակ, դեղագործներու բժշկութեան ապաւինողներէն ցաւալի վատնդներ տեսնով մեկէն աւելի գանուելուն համար, պէտք է որ, որքան և կառավարութիւնն հսկէ, հասարակութիւնն ևս զգուշանայ անոնց դարմանատարութեան դիմելու։

—

Դէպ մ'ևս, որ պատիւ կբերէ մեր դաւառի առողջապահութեան Վեբատեսչին. Անցեալները յոյն բժիշկ մը կբմեռնի և ժառանգորդները նորա վկայագիրը 20 ոսկի ծախել կ'ուզեն մարդու մը, որ կ'ուզէ բժշկութեան շահաւոր արհեստով պարապիլ, բայց ծախուած միջոցին առողջապահութեան Վերատեսչին կողմանէ կը դրաւուի։

—

Այտընի մէջ ապրող ծագիկ հիւանդութիւն երևան ելած բէլլով, տեղւոյն Մութէսարրիֆին խնդրանօք պատուաւոր Նիւթեր ղրկուեցան քաղքիս առողջապահական վարչութեան կողմանէ, որպէս զի ապաքները պատուաստուելով, ախտին տարածման առջևն առնուի։

—

Ուրիշներն կ'իմացնեն թէ, անցեալ օրուան ուժգին երկրաշարժէն քանի մը պատեր փլուեր են։ Նոյնպէս կ'իմացուցեն յիշեալ քաղաքին թէ, երկուշաբթի օր Գայմագամին կողմանէ կերակուր բաշխուեր է բանտարկելոց և աղքատաց։

—

Սկվիրէոյի Միւտիրը կրդրէ տեղւոյս կառավարութեան թէ, այդ գիւղին բոլորտիքը բնակարաններ կամ տուներ չշինելու սկսուած են Արապլը Աշիրէթի կոչուող վրանաբնակ ընտանիքներէն շատեր բնակեցուելու։

—

Իզմիրի—Կէօղթէփէի Թրամվէյի արտաքնատեղը Մեծ. Նշան Հարենց էֆէնտի, որ ժամանակէ մ'իվեր Պոլիս կբդանուէր, երկուշաբթի առաւօտ քաղաքս վերադարձաւ։

—

Կիրակի գիշեր յանդուգն գողութիւն մը պատահեր է Դարաթաշի մէջ։ Բանի մը չարագործներ մակոյկ հնձած ծովէն Դարաթաշի եղերքը կբհասնին և Պ. Լ. . . ի տունը մտնելով կբզրկեն զինքն ու իր տիկինը ձեռքերնէն և նոցա աչքերը կբկապեն, ապա տան մէջ խուզարկելով 800—1000 ոսկւոյ արժողութեամբ դրամ, գոհարեղէն և այլ նիւթեր կողոպտելով կբ հեռանան։ Կբսուի թէ Պ. Լ. . . վիրաւորուած է։ Զարագործոց նորա ձեռքերը կապած միջոցին բնդդիմանալուն համար դանակի հարուած մը կուտան գլուխին։

Ոստիկանութիւնը մեծ փոյթով չարագործները խուզարկելու եռանդ ինկած է։

—

Կիմանանք թէ վաղը պիտի վերսկսի Բարթան Անգրէա աղակապտեսին դատաստանը։

—

Աստրիական Տոնաց մարատնաւն որ քանի մ'օրէ ի վեր նաւահանգիստս կբդանուէր, առջի օր մեկնեցաւ ասոր։

—

«Մոնիթէօր Օրիանդալ» լրագրոյ մէջ հետեւեալ տողերը կբկարդացուին։ — «Իզմիրէն առած մեր տեղեկութեանց նայելով, ընդհանուր կառավարիչ Հաճի Նաշիտ փաշայի ձեռք առած միջոցներուն արդեամբ հանդարտութիւնն ու խաղաղութիւնը կատարեալ է։ Աւաղակութիւնք դադրած են, դաւառին ներսերէն հասած հեռագիրք ևս կբծանուցանեն թէ որևէ ոճրագործութիւն տեղի չունենար։

Վսեմ. Կառավարչին ջանքերն ու յարգարանօք քաղաքային պաշտօնեայք ժրանալով՝ դաւառին նիւթական և բարոյական յառաջդիմութեան համար կ'աշխատին։

Նորին Վսեմութիւնն հանրային առողջութեան պահպանութեան համար ևս մեծ խնամք կբտանի։ Իզմիրի շատ փողոցներն Իտալիոյ քարերով յատակուեցան։ Սպանդանոցը քաղաքէն դուրս տարուելէն ի վեր մաքրութեան մասին մեծ պակաս մը չտեսնուիր։

Իզմիրի դաւառին բնակիչք Վսեմ. Հաճի Նաշիտ փաշայի նքման կառավարիչ մ'ունենալուն համար մեծապէս շնորհակալ են և երախտագէտ զգացումներ կբ յայտնեն առ Վսեմ. Կայսրն։»

—

Քրքազանճէն մատնաւոր հեռագրաւ լուր կբարտի մեզ թէ տեղւոյն նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը մեծ ցոյց մ'ըներ է դպրոցին վարժապետ Պ. Ժիրայրի և քահանային դէմ։

Մեզ տրուած տողդ տեղեկութեանց նայելով՝ Թաղ. Խորհուրդը կ'ուզէ եղեր պաշտօնանկ ընել Պ. Ժիրայրը որ ոչ միայն քաջահմուտ և բանիրուն ուսուցիչ մ'է՝ այլ և երեք չորս ամսուան պաշտօնավարութեան միջոցին զգալի և գոհութեան արժանի արդիւնքներ ցոյց տուեր է, այնպէս որ դպրոցի աշակերտք, որ արդէն սովորաբար տաճկերէն կբխօսին եղեր, սկսեր են հայերէնի վարժուիլ, և մինչև անգամ տուներու մէջ և այլուր փոխանակ տաճկերէն շրջելոց՝ ազգային երգեր երգելու ջնտելանալ։

Այս գովասանեայ ուսուցիչին յանցանքը իր աշխատասիրութիւնը և չափաւորապէս ազգասիրական եռանդը բլլալով՝ Թաղ. Խորհուրդը կ'ուզէ եղեր պաշտօնանկ ընել, քան որում՝ դպրոցի նախորդ դասատուին, որ ապիկար և անուս մէկն է կ'ըսուի, խօսք տուեր է իր պաշտօնին մէջ վերահաստատել երբ ինք պաշտօնի հասնի։

Գոհութեամբ կ'իմանանք թէ եղելութիւնը իմաց տրուեր է Դեր. Առաջնորդին, և Նորին Սրբազնութիւնը Թաղ. Խորհուրդի անհեթեթ ընթացքին վրայ զարմանք յայտնելով՝ խոստացեր է պարտուպատշաճը անօրինել։

ԱԶԴ

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան որ London Lancashire Լոնտոն և Լանքաշայր անգլիական հրդեհի ապահովական ընկերութեան Զմիւռնիոյ գործակալներուն Պ Պ Ֆրանկեա և Զամաքօքուլօ կողմանէ փոխ գործակալ կարգուած բլլալով պատրաստ եմ ապահովագրել ընկերութեան կանոններուն համեմատ ամեն տեսակ շէնքեր կարասիք մթերք և այլն վերոյիշեալ ընկերութեան քով որուն դրամագլուխն է 1.852.000 անգլ. ոսկի և կ'ապահովէ միմիայն հրդեհի դէմ։

Լ. Յ. ԴԵՐՁԱԿԵԱՆ

—

Dr. Nicolaïdes

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ ՏՕԲ. ՆԻԿՈԼԱԻԴԻՍ

Պատիւ ունի ծանուցանել իզմիրի հասարակութեան թէ բնակութիւն հաստատած է քաղքիս մէջ և

Ա. կը հանէ փոած ակռայ և ծնօտին մէջ մնացած ակռայի արմատներ, անմիջապէս ու առանց ցաւ զգացունելու և շատ հոգատարութեամբ պործիքի։ Բ. կբերցունէ ակռայ այնպիսի բարդութեանով մը որ ակրային, [illegible] ակռայ կբմաքրէ սև ակռաները նոր մեթոտով։ Գ. կբրուժէ փոած ակռաներ որ բնաւ ցաւ չպատճառեր կբփոխէ նոր ակռաները Ամերիկայի մեթոտով։ կը չտկէ ծուռ ակռաները։ Դ. կբփոխէ մէկ կամ բոլոր ակռաները միատեղ, այնպէս որ երբէք յայտնի չբլլար թէ իր բնական ակռաները չեն։

Տոքթոր Նիքոլայիտիս կբընակի Ֆասօլա թաղը, պահականային դէմ, Արոլսն պանդոկին քով, և կբնդունի իր յաճախորդները առաւ ժամը 8էն մինչև 12, իսկ կէսօրէն ետև ժամ 2էն մինչև 6։

—

ՎԵՐՋԻՆ ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

La

LOTERIE Des ARTS DECORATIFS de FRANCE

Առաջիկայ դեկտեմբեր 31 ըստ եւրոպացւոց տեղի պիտի ունենայ Գաղղիոյ Ֆրանսուեռոից Վիճակահանութիւնն Բարիզ։ Տարտարարուեստից պալատին մէջ (Palais de l'Industrie)։ Այս վիճակահանութեան առաջին բաժինն է ՀԻՆԳ ՀԱՐԻՒՐ ՀԱԶԱՐ ՖՐԱՆՔ. իսկ միւս բաժիններն են հետեւեալները. մի մեծ բաժին 100,000 ֆրանք, մի բաժին 50,000 ֆր. չորս բաժին իւրաքանչիւրը 25,000 ֆր. մի բաժին 10,000 ֆր. քսան բաժին իւրաքանչիւրը 1000 ֆր. ութսուն բաժին իւրաքանչիւրը 500 ֆրանք։ Բոլորոյս վիճակեալ բաժինք վճարելի են զուտ դրամով Գաղղիոյ Դրամատունը (Banque de France)։ Իւրաքանչիւր ՏՈՄՍԱԿԻ գինն է ՄԷԿ ՖՐԱՆՔ։

Մինչև հիմա երբէք որևէ վիճակահանութիւն մը այսքան մեծ օգուտ և մեծ բաժիններ չէ ընծայած հասարակութեան, և այս տեսակ մեծ վիճակահանութեանց վերջինն է այս՝ որոյ հասարակութիւնն հրաւիրեալ է օգտիլ, վասնզի Գաղղիոյ բարեմասնութեան մասերու պիտի որոշէ թէ, այսուհետև վիճակահանութիւնք 50,000 ֆրանքէն աւելի դրամագլուխ չպիտի կրնան ունենալ։

Այս ներկայ վիճակահանութեան առտեսակները կբարուին ի փոխարէն Զէյերու և Մանդա—բօ-ներու որք ուղղելի են վիճակահանութեան Տնօրէն Պ. Հանրի Ավընէլի հրամանին, Բարիզ, Ճարտարարուեստից պալատ։

M. Henri Avenel, Directeur de la loterie, au Palais de l'Industrie, Porte 4, Champs—Elysées, PARIS

ԲՈԼԼԻՐԱՆ Ի ՄԱՏՐԱՍ

«Մթանտարտ» լրագիրը հեռագիր մը կբհրատարակէ Պիէնտայէն զոր ղրկած է Պոմպէյի աւստրիական հիւպատոսն առ առողջապահական վարչութիւն Թրիէսթէի, ծանուցանող թէ քոլերան սոսկալի ուժգնութեամբ ճարակած է Մատրասի մէջ։ Սարսափն ընդհանուր է։ Քաղաքին պաշար հայթայթելը խիստ դժուարացած է, վասն զի շրջակայ գիւղերու բնակիչք չեն ուզեր պաշար բերել վախնալով որ քոլերայէ կբ բռնուին։

—

ՔԱՌՍՈՒՆ ՀՈԳԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼ

Հեռագիրը կբծանուցանէ թէ՝ Սպանիոյ Հուէլվէ քաղաքին մէջ խնճոյքի մ'առեն տան մը մէջ հրդեհ ծագելով, մէջը դտնուող քսան և ութ հոգի բոցերուն ճարակ բլլալով կայրին, և տասներկու հոգի ևս թէև ողջ բայց ծանր կերպով հրակէզ կբլլան։

ԱԶԴ

Prof. Dr. ALBERT

Բոլոր անոնց, որք կբ տառապին լուսնաւորութեամբ — սարսափ, EPILEPSIE — ջղաձգութեամբ — CRAMPE — և ուրիշ որևէ ջղային հիւանդութիւններով — MAUX DE NERFS — յատկապէս կ'յանձնարարենք ընդհանուր կերպով ճանչցուած և պրեթէ հրաշալի մեթոտը Բրոֆէսոր ՏՕԲԹՕՐ ԱԼՊԼԲԹի որ ի Բարիզ թիւ 6 Փլաս տիւ Թռօն, PARIS, 6 PLACE DU TRONE։ Թող ուրեմն բոլոր հիւանդք անոր դիմեն ՎԱՏԱՀՈՒԹԵՄԲ, և իրենցմէ շատեր՝ որք [illegible] յուսահատած են բժշկուելէ, իրենց առողջութիւնը [illegible] գտնան։ Հիւանդն իր հիւանդութեան մասնաւոր պարագաներուն պատմութիւնն հաղորդելէ ետև նամակի միջոցաւ կը դարմանուի։ Պ. Բրոֆ. ՏՕԲԹՕՐ ԱԼՊԼԲԹ առողջութիւնը կատարելապէս ստանալէ ետև հատուցում կընդունի հիւանդէն։

—

Maladies Secrètes

ԾԱՆՈՒԿ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Արժատէն կբբժշկուին իմ մեթոտովս՝ որ հիմնուած է գիտական նոր նոր զարկութիւններու վրայ, նոյն իսկ եթէ այդ հիւանդութիւնք յուսահատեալ վիճակի մ'ալ հասած բլլան։ Կբբժշկեմ նաև պատանեկանութեան ժամանակ սերմնահոսութիւնէ և ջղային տկարութեանց ցաւալի հետեւանքներն և անկարողութիւնները։

ԴԱՂՏՆԻԲ ԴՈՒՐՍ ԱԶԸՏՐՈՒԻՐ

Խնդրեմ հիւանդութեան ճիշտ նկարագրութիւնը ղրկել ինձ։

ՏՈԲՏՈՐ ՊԵԼԼԱ

Անդամ բազմաթիւ գիտնական ընկերութեանց

Dr. BELLA

Membre de plusieurs sociétés scientifiques.

6. Place de la Nation 6.

ԲԱՐԻԶ—PARIS

IMPORTANT

EPILEPSIE

Spasmes, Eclampsie et Névroses

Լուսնաւորութիւն (սարսափ)

Ջղաձգութիւն (սրտաղմս)

և ամէն կերդ

Ջղայինհիւանդութիւնք

ՀԻՄՆԱՊԷՍ ԿԲԲՈՒԺՈՒԻՆ

իմ մեթոտովս.

Դրամական հատուցմունք բժշկուելէ վերջ կբարուին։

Դարման կբտրուի թղթակցութեան միջոցաւ։

ԲՐՈՖ. ՏՕԲԹՕՐ ԱԼՊԼԲԹ

Prof. Dr. ALBERT

Honoré par la société scientifique française de la Médaille d'or de 1re classe pour mérites distingués.

6. Place du Trône 6.

ԲԱՐԻԶ — PARIS.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՈՑ ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

—

ԳԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԼԵԶՈՒԻ

Հեղինակ Թ. ԹԵՐԶԵԱՆ

Այս ընտիր գործն, որ կբ բաղկանայ 168 երեսներէ, երկրորդ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայեալ է Ա. Ղ. Պարթիզպանեան տպարանէն։ Հեղինակին անունն արդէն վկայութիւն մ'է սոյն գործին օգտակարութեան։ Կբ պարունակէ 312 հրահանգք լեզուի և մտածութեան։

—

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ԵՐԿՐԱԶԱՓԱՆԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ

Հանդերձ բազմաթիւ խնդիրներով և վարժութեամբ։

Տպագր. Նշան Կ. Պէրպէրեան

B. DIOGENIS & C°

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՔ

Վ. ՏԻՕԵԷՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

—o—

Պատիւ ունինք ծանուցանել մեր յաճախորդաց և ընդհանուր հասարակութեան թէ մեր

ԱՇՆԱՆ ԵՒ ԶՄՐԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՃԱՌԱՀԱՆԴԵՍԸ

տեղի պիտի ունենայ

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 15/27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Մեր վաճառատուներն այցելողները պիտի համոզուին թէ երբէք ի վաճառ հանուած չէին այժմու նորաձևութեանց վերաբերող վաճառքներու այսքան մեծ քանակութիւն և այլազանութիւն մը, ԱՅՍՊԵՍ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ։

Հաճելի է մեզ ծանուցանել միանգամայն թէ, մեր պատրաստի հանդերձեղինաց հանապազորդեայ այնքան յաջ ու շնորհ ապառումը տեսնելով, սարսափեցանք կրկին մեծութեամբ ընդարձակել մեր կարի գործարանները, իրողութիւն մը՝ որ կարող կընէ մեզ այս վայրկենիս սկսելով, ՌՕՊԱՆԵՐու, ԲՕՍՖՈՐԻՍՆԵՐու, և ՄԱՆԹՕՆԵՐու և այլոց վերաբերեալ ամեն յանձնարարութիւն կատարել խիստ քիչ առեւնի մէջ, որքան և բազմաթիւ և լմանկագին բլլան յանձնարարութիւնք, և միշտ կբյանձնենք այն մասնաւոր վայելուչ ձևերով որոնք նշանաւոր են բարիզեան արուեստաւորք, որք մեր Հաստատութեանց համար կաշխատին։

Միևնոյն առաւելութիւնն ունեցած է նաև կանանց, փոքրիկ աղջկանց և փոքրիկ ազայոց համար մեր ունեցած Գլխարկներու վաճառատունը։ Փարիզի մէջ առաջին կարգը բռնող ձևերը, բեհեղները և զարդերը հայթայթելու համար մեր ունեցած մասնաւոր խնամքը՝ կարող կընեն զմեզ ամեն կերպով գոհացուցեալ մեր յաճախորդներն որք ապահով են մեր վաճառատանց մէջ գլխարկներու եղական զանազանութիւն մը գտնելու։

Իզմիր 9/21 Հոկտ. 1884

Գ. ՏԻՕԵԷՆԻ ԵՒ ԸՆԿ.

KHEDIVIE

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

ԽԷԴԻՎԻԷ

ԹՂԹԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ

—

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

առաջին կարգի շոգենաւներով, ընդ մէջ Ալէքսանդրիոյ, Բիրէաւի, Իզմիրի, Կ. Պոլսոյ և փոխադարձաբար։

Պոլսէն կը հանի ամեն ուրբաթ իսկ Ալէքսանդրիայէն կը հանի ամեն շաբաթ օրեր։

Դործակալ
ՅՈՒԱՆՆՈՒԱ ԻՍՔԷՆՏԷՐ

MOORE'S

ԳԱԼԻՈՆ

ՈՏՔԻ ՓՈՂՄԱՄԲ Դ. ԼԵՆՏՆ ՖԱՄԱՄԱՍԻ.

Grande Distillerie Centrale de Paris—, Bordeaux, Charanton, Havre & Bruxelles.

—

Eugène de Francony Livourne Bordeaux.

Այն հռչակաւոր գործատանց գինիները, գօնեաքները և ամեն տեսակ անուշ ոգելից ըմպելիներու ամենաընտիր եւ աժան տեսակները կը ծախուին՝

Ց. Դ. ՎԷՄԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

մթերանոցը Եուսուֆեան խան Ն° 20

—

ՍԵՂԱՆԻ ԳԻՆԻ

Սալոնիքի, Նիկոսիոյի եւ Թէնէտոսի ընտիր գինիներ փոքր տակառներով կը ծախուին Եուսուֆեան ֆէրխանէն թիւ 20 մթերանոցը։

—

ԹԷՅ

Զինաստանէ և Ճավայէ ուղղակի ներաբերուած թէյերու ամենաընտիր տեսակներ կ'ծախուին խիստ չափաւոր գիներով։

Ց. Դ. ՎԷՄԵԱՆ և ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ մթերանոցը, Եուսուֆեան ֆէրխանէն թիւ 20։

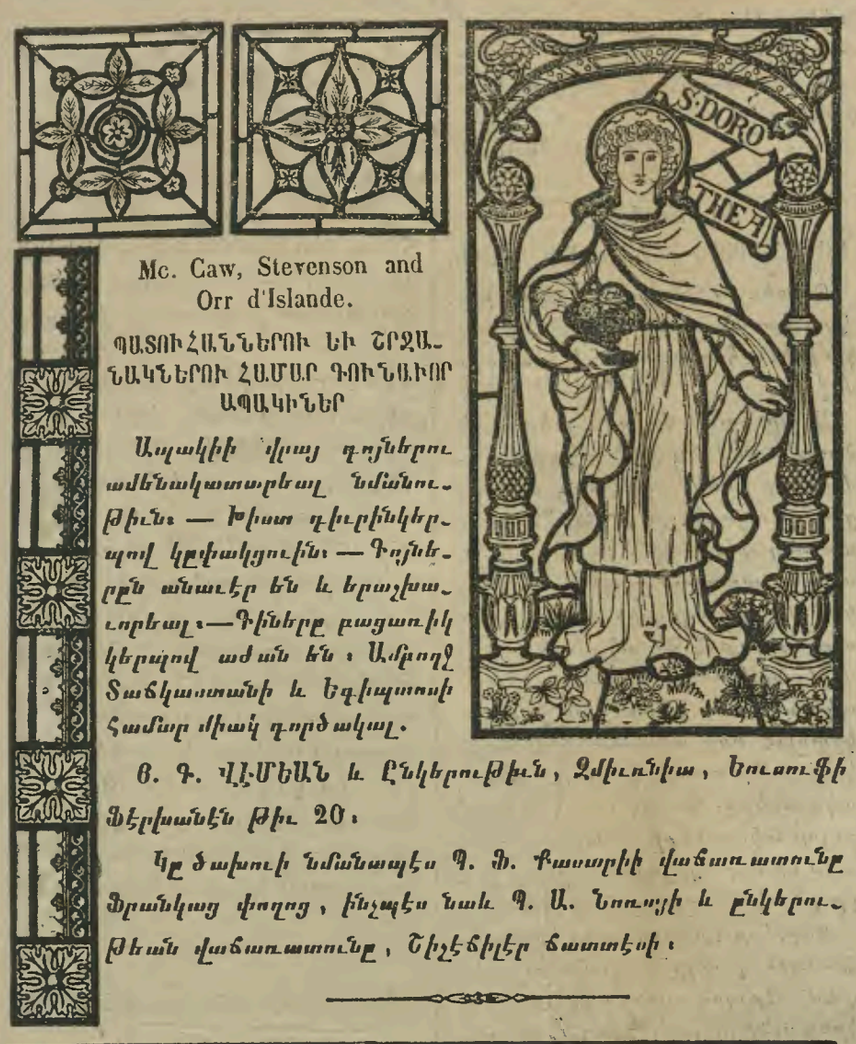

Mc. Caw, Stevenson and Orr d'Islande.

ՊԱՏՈՒՀԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴՈՒՆԱՒՈՐ ԱՊԱԿԻՆԵՐ

Ապակիի վրայ գոյներու ամենակատարեալ նմանութիւն։ — Խիստ դիւրինկերպով կը փակցուին։ — Գոյները անաւէր են և երաշխաւորեալ։—Գիները բացառիկ կերպով աժան են։ Ամբողջ Տաճկաստանի և Եգիպտոսի համար միակ դործակալ.

Ց. Դ. ՎԷՄԵԱՆ և ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, Զմիւռնիա, Եուսուֆի Ֆէրխանէն թիւ 20։

Կը ծախուի նմանապէս Գ. Ֆ. Քասարիի վաճառատունը Ֆրանկաց փողոց, ինչպէս նաև Գ. Ա. Նոռայի և ընկերութեան վաճառատունը, Շիշէճիլէր ճատտէսի։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼ

ՃՕՆ Ա. Ա. ԿՈՌ

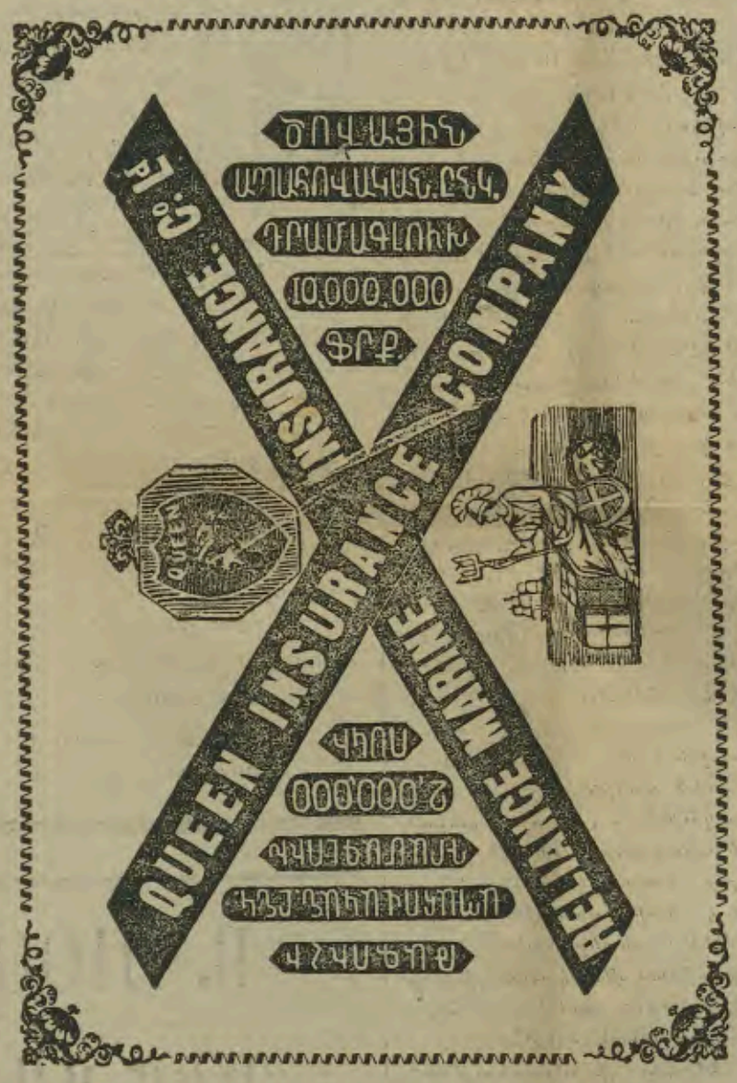

Ապահովել ուզողները պէտք է դիմեն առ Գ. Ց. Կ. ՀԻՒՍՆԵԱՆ, Սէֆէրեան խանին քով՝ Եսայեանց մաղազան։

ELIXIR DENTIFRICE

ԷԼԻԲԻՍԻՐ ՏԱՆԹԻՖՐԻՍ ակռայ մաքրող հեղուկին գործածութեամբ, բոլորովին կանցնի

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ՑԱՒԸ

•

ՓԷՆԷՏԻԿՏԵԱՆ ԿՐՕՆԱՒՈՐՆԵՈՒ ԴԼԽԱՒՈՐ ՏՕՄ ՄԱԿԻԻԼՕՄ

Իբր ամենէ մեծ, վարձատրութիւն Պրուսէլի մէջ 1880ին երկու հատ ոսկի չքադրամ ստացած է։ Իսկ աբբայ Փիէր Պուրսոյի կողմանէ 1873ին հնարուած է

EAU de ZENOBIE

ԶԷՆՈՊԻԱՅԻ ՋՈՒՐԸ

որ մաղերուն իրենց նախկին դոյնը տալու համար եղական ջուր մ'է և քիչ օրուան մէջ արդիւնքը կը տեսնուի։ Գործածութիւնը խիստ դիւրին է։ Այս հեղուկը ներկ չէ, այլ ընտիր դեղախառնը ջուր մը, որ մաղերը զօրացուցանելով թափիլը կարգիլէ և իրենց նախկին դոյնը կուտայ։

•

ԼԱՀՕՌԻ ՓՈՒՏՐԱՆ

փակչող, կակուղ և փայլուն է։ Լահօռի ֆոռոյին մէջ կը բովանդակին թէ բրինձի փոշին և թէ մինչև հիմա գործածուած փոշի իներուն (փուտրա) ընտիր յատկութիւնները։ Այս փոշին եթէ միշտ գործածուի, մորթին գեղեցկութիւն և փայլունութիւն մը կուտայ՝ և կը պահպանէ զայն։ Այս փոշին քսուելէ վերջ պէտք է որ բարակ լաթով կամ կակուղ վրձինով մը սրբուի։

•

ՏՈՒԲԹՈՐ ՌԻՇԱՐԻՆ ՆԻՐԿԸ

խիստ կատարեալ և ընտիր ներկ մ'է։ Գործածելէ առաջ մաղերը լուալու առանց պէտք կենալու՝ մաղ և մօրուք կընկերկէ և մորթին վրայ ամենեւին բիծ չը ձդէր։

Ընդհանուր դործակալն է ի Պօրտօ Հիւկիւրի փողոց 3 թիւ, 1807ին հիմնեալ՝ ընկերութիւնն՝

ԱՍԼԷԿԷՆ

•

Բոլոր ասոնք կը ծախուին Իզմիրի ընտիր հստեղէններ ծախողներուն, դեղարաններուն, դեղագործներուն և այլն քով։

Ասիական տաճկաստանի համար ընդհանուր դործակալն է

ԺԱԳ Ժ. ՖԻԼԻՓՈՒԶԻ
Իզմիր, Ֆրանկաց թաղ
Ռիւկի Ֆէրխանէն։

ՎԻԼՆԱՅԻ ԿԵՆԱՑ ԵՒ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԹՈՇԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Compagnie d'Assurance Viennoise—Vie et Rentes Viagères-

Վիէննայի Կենաց և Հանգստեան Թոշակի Ապահովութեան Ընկերութիւնը խիստ շահաւոր և դիւրամատչելի պայմաններով ապահովութիւններ կ'ընդունի ամեն կարգի և հասակի անձանց.

Ա. Ուղղակի մահուան դէմ ապահովութիւն։

Բ. Որոշեալ ժամանակէ մը վերջը վճարելի ապահովութիւն։

Դ. Փոքրիկ տղայոց և աղջկանց դրամագլուխ և օժտի ապահով.

Ընկերութիւնը իւր մօտ ապահովեալ անձինքը կ'ընդունի իւր շահուն իբր ընկեր, և միշտ 3 տարին անգամ մը ապահովեալին վճարելի մէկ տարուան տուրքին վրայ միշտ %0 40 բաժանելի շահ մը երաշխաւորելով։

Ընկերութեանս գլխաւոր և լիազօր Դործակատարները. ի Պոլիս, Տեարք Լբպէ է Ֆիլ Վիկթորի դրամատունն է։

Զմիւռնիոյ Դործակատար Մ. Օսկար Միրզան Լօքալ Էքզէ Էվանժէլիք Ն° 27։

Եւ որովհետև այս Ընկերութեան մասնաւոր և շահաւոր պայմանները շատ ճիւղերու կը բաժնուի, առ այժմ պէտք է դիմել առ Մ. Նազարէթ Եաղճեան, Վերատեսուչ Թուրքիոյ, որ յատկապէս պաշտօնով եկած է հոս քիչ մը ժամանակի համար, որպէս զի լուսին պէտք ըլլալիք տեղեկութիւնք գոհացուցիչ կերպիւ լինին։

Գ. Ն. ԼԷՎԷՆՏՈՒԼՈՅ

ԶՄԻՒՌՆԻԱ

Ֆրանկաց Թաղ, Ն. Ալիեօթիի Ֆէրխանէն
(Քափուչիներու եկեղեցին դէմ)

Այս վաճառատան մէջ կը ծախուին, թէ մեծ և թէ փոքր քանակութեամբ կոճակներ, երիզներ, ժապաւէններ, զարդեր, ասեղնագործութիւններ, բուրդ, ասեղ, թաշկինակներ, շապիկներ, վզնոցներ, փողկապներ, գուլպաներ, աղու գլխարկներ, ծաղիկներ, փետուրներ, հովանոցներ, հոտեղէններ, մանկանց խաղալիկներ, մոմաղօծ կտաւներ (մուշէմմա), պատառաքաղ և դանակ, հարմոնիկոն (արմոնիք), կիթառ, քնար, սրինգ, ջէյռնէյ, և այլն և այլն։

Արժաթ մէճիտիէ 33 զուրուշի հաշուով կ'առնուի։

CHEMIN DE FER D'AIDIN

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ, ՍԿՍԵԱԼ 14/26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1884

ՊՈՒՃԱ ԵՒ ՍԷՎՏԻՔԷՕՅ

ՀԱՍԱՐԱԿ ՕՐԵՐ	ԿԻՐԱԿԻՆԵՐ
Իզմիրէն Պուճ. Ժամ 6,40.—9.—Կ. Ա.	6,40—9.—10.45 Կ. Ա.
Պուճ. Իզմիր 7,20.—8,25.—9,40 Կ. Ա.	7,20—8,25—9,40—12
Իզմիրէն Սէվտ. Ժամ 6,40—9—Կ. Ա.	6,40.—9—10.45 Կ. Ա.
Սէվտիքէօյէն Իզմիր 8—0—9,50.Կ. Ա.	8, 0—9.50—11,45 Կ. Ա.
Իզմիրէն Պուճ. 12,15—4,45—6.30Կ.Ա.	2,30—4. 5—6, 0 Կ. Ե.
Պուճայէն Իզմիր 2, 0—6, 0—7, 0—Կ.	3,40—5,30—6,30—Կ. Ե.
Իզմիրէն Սէվտ. Ժամ 4,45*—Կ. Ա.	2,30—4, 5—Կ Ե.
Սէվտիքէօյէն Իզմիր 5,45*—Կ. Ա.	3,25—5, 0—Կ. Ե.

Աժեն Զօրեք. երթալ 2.30,—Դարձ. Սէվտ. 3.30 Պուճ. 3,45 Կ. Ե

*Շաբաթ օրեր 15 վայրկեան ուշ
** » » 30 » »

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐ—Սէրայքէօյի համար	8—0	Կ. Ա.
» Նազէպիի »	10—10	» »
» Ա.յասուլուքի »	6—40	» »
» Թիրէի »	12—0	Կէսօրին

Կիրակիները Ա.յտէն երթալ 4,30—Կ. Ա.—Դարձ. 1,30 Կ. Ե.

SMYRNA AND CASSABA RAILWAY

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳԻՆ

Սկսեալ 22 Սեպտեմբեր 1884

ԿԱՌՈՒՑԻՆ ԿԸ ՄԵԿՆԻ

ԻԶՄԻՐԷՆ ԱԼԱՇԷՀԻՐ

Կը մեկնի Իզմիրէն	Կ. Ա.	9 30.	Կ. Ե. 1 50.
Կը հասնի Մէնէմէն	»	10 39.	» 2 59.
» Մաղնեսիա	»	11 55.	» 4 14.
Կը մեկնի Մաղնեսիայէն Ղասապա	»	12 7.	
» Սալէհլի	Կ. Ե. »	2 23.	
» Ալաշէհիր	»	3 41.	

SMYRNA AND CASSABA RAILWAY

BOURNABAT

ԻԶՄԻՐԷՆ ՊՈՒՐՆԱՊԱՏ

Սկսեալ 22 Սեպտ. 1884

ՀԱՍԱՐԱԿ ՕՐԵՐ

Կէս օրէն առաջ ժամ	Կէս օրէն ետեւ ժամ
7. 8. 9. 12.	3 15. 4 30. 5 45. 6 45.

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐ

Կէս օրէն առաջ ժամ	Կէս օրէն ետեւ ժամ
8. 9. 15 10. 30 12.	2. 20 3. 10 4. 5. 15 6. 30

ՊՈՒՐՆԱՊԱՏԷՆ ԻԶՄԻՐ

ՀԱՍԱՐԱԿ ՕՐԵՐ

Կէս օրէն առաջ ժամ	Կէս օրէն ետեւ ժամ
7. 30 8. 30 9. 35	1. 30 3. 45 5. 15 6. 15 7. 15

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐ

Կէս օրէն առաջ ժամ	Կէս օրէն ետեւ ժամ
8. 30 9. 45 11.	12. 20 2. 40 3. 30 4. 45 6. 7.

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ՏՊԱՐԱՆ, Ի ՍԷՎԼԻ ԽԱՆ ՎԵՐՆԱՑԱՐԿ ԹԻՒ 17